

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Силабус дисципліни
«ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

1. Профіль дисципліни

Кафедра економіки, підприємництва та туризму	Освітній ступінь – перший (бакалаврський) Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування» Спеціальність: 242 «Туризм» Освітня програма «Туризм» Кількість кредитів – 6 Загальна кількість годин – 180 Рік підготовки, семестр – 2, 4 Компонент освітньої програми: обов'язкова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
---	--

2. Інформація про викладача

Викладачі	Лекції і практичні заняття проводитиме доцент Чернишова Таїсія Миколаївна
Профайл викладачів	Чернишова Т. М. https://polissiauniver.edu.ua/%d1%87%d0%b5%d1%80%d0%bd%d0%b8%d1%88%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d1%82%d0%b0%d1%97%d1%81%d1%96%d1%8f-%d0%bc%d0%b8%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%b0%d1%97%d0%b2%d0%bd%d0%b0/
Контактна інформація	Чернишова Т. М., тел. 0675913103; ел. пошта taisiya_1983@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	http://10.0.2.12/course/view.php?id=523
Консультації	Онлайн консультації через Zoom або Viber щочетверга з 16.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Розвиток різних видів туризму, зокрема культурно-пізнавального в Україні набуває все більшої актуальності. Тому є актуальним вивчення цієї дисципліни.

Організація екскурсійної діяльності – це комплексна наукова дисципліна, що розкриває сутність трьох основних взаємопов'язаних частин: теорію екскурсійної справи, методику екскурсійної діяльності та узагальнюючу практику туристсько-екскурсійних підприємств, а також вивчає історію екскурсійної справи. Ознайомлення з основами екскурсійної справи є важливою складовою підготовки фахівців, відповідає сучасним запитам і тенденціям розвитку галузі.

4. Мета та цілі дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні теоретичних й придбанні практичних навичок з основ організації екскурсійних послуг. Об'єктом вивчення дисципліни є екскурсія як одна з форм туристських послуг. Предмет – особливості технології і організації надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах. *Завданням вивчення дисципліни є* засвоєння основ екскурсійної теорії; володіння основними прийомами екскурсійної методики і техніки; придбання практичних навичок в організації екскурсійних послуг

Компетенції, що забезпечує дисципліна:

ЗК08 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК06 Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК 9 Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	30 год.	8 год.
Практичні	42 год.	10 год.
Самостійна робота	108 год.	162 год.

5.2. Формат дисципліни

Проведення дисципліни можливе як в очній, так і у змішаній (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle) в залежності від епідемічної ситуації в країні та регіоні.

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1.	Т 1	Основи екскурсознавства та організації екскурсійної діяльності.	20	-
2.	Т 2	Основні функції та ознаки екскурсії. Класифікація екскурсій.	20	-
3.	Т 3	Основні поняття музезознавства. Екскурсійна діяльність в музеях.	20	-
4.	Т 4	Професійна майстерність та особистість екскурсовода.	20	-
5.	Т5	Технологія проектування та формування екскурсії.	30	-
6.	Т6	Методичне забезпечення екскурсійних послуг.	25	-
7.	Т7	Організаційно-технологічні вимоги щодо проведення екскурсії.	25	-
8.	Т8	Сучасний стан і тенденції регіонального розвитку ринку екскурсійних послуг	20	-
Разом:			180	-

5.4. Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць, год.	Максимальна кількість балів
Лекції	0,15	30	4,5
Практичні заняття	0,8	42	33,6
Самостійна робота	0,09	108	9,9
Модульна контрольна робота*	12	1	12
	Разом:	-	60

*На модульну контрольну роботу передбачити кількість балів, яка складає не менше 20% від максимальної кількості балів, які студент може отримати під час поточного контролю за накопичувальною системою (60 балів).

Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60% від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

Порогові рівні оцінок за результатами навчання

Шифр результату навчання	Вид заняття	Мінімальна кількість балів (репродуктивний рівень)**	Максимальна кількість балів (творчий рівень)
		36	60
РН06	Лк 1-5; Пр 1, 2-7 СР (ЗМ1, ЗМ2)	13	20
РН07	Лк 6-8; Пр 7-13, СР (ЗМ1, ЗМ2)	13	20
РН20, РН23	Лк 1-8; Пр 1-13, СР (ЗМ1, ЗМ2)	2	8
РН06, РН07, РН20, РН23	МКР	8	12
	Разом:	36	60

**Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в робочій програмі навчальної дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних/ контрольних/ індивідуальних

завдань, значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.

Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

6. Результати навчання

PH 06	Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
PH 07	Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт
PH20	Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання
PH23*	Організовувати обслуговування (в т. ч. дозвілля) споживачів туристичних послуг екологічного туризму

7. Пререквізити

Щоб приступити до вивчення дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» студент попередньо отримав базові знання з дисциплін: «Туризмознавство», «Географія туризму».

8. Політики дисципліни

При організації освітнього процесу у Поліському національному університеті студенти, викладачі, методисти, адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у Поліському національному університеті, Положення про навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін у Поліському національному університеті, Положення про силабус навчальної дисципліни Поліського університету, Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Університеті, Положення про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату в Університеті, Концепції розвитку інклюзивної освіти.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів є прикладами академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Під час контролю знань студенти: є підготовленими відповідно до вимог даного курсу; розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації); не заважають іншим; виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.

Викладач у свою чергу: забезпечує на заняттях обстановку творчого, зацікавленого ставлення студентів до навчальної дисципліни, яку він викладає.

Підсумковий контроль результатів навчання та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену у формі тестування на ПК. Екзаменаційні тести охоплюють програму навчальної дисципліни. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності використання для вирішення практичних задач тощо. Тестові питання мають теоретичне та практичне спрямування, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 25. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за відповіді на тестові питання, що округлені до цілого числа.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих під час екзамену та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій, відеофільмів. Практичні роботи проводяться з використанням роздаткового матеріалу, якщо цього вимагає тема, мультимедійний комплекс, державні стандарти, законодавчо-нормативні документи, доступ до Інтернету, наявність каналів доступу, бібліотечний фонд фахових видань на паперових та електронних носіях.

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

а) законодавство.

1. Закон України «Про туризм»
2. Туристсько-екскурсійне обслуговування. Туристичні послуги. Загальні вимоги: ГОСТ 28682.2-95. - К.: Держстандарт України, 1997. - 11 с. (Національний стандарт України).
3. Закон України «Про музеї та музейну справу»

б) основна.

1. Белікова М. В., Зайцева В. М. Основи музеєзнавства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2015. 180с.
2. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг в туризмі: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2016. 144с.
3. Бабарицька В.К. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник/ В.К. Бабарицька, А.Я. Короткова, О.Ю. Малиновська. – К.:Альтерпрес, 2007.- 464с.
4. Поколотна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
5. Салата О.О. О-75 Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.
6. Туристичне краєзнавство І. К. Нестерчук, Г. Л. Махорін, С. В. Тищенко, Т. М. Чернишова. Навчальний посібник.-Житомир: Вид. ПП «Рута», 2019. 188с.
7. Чернишова Т.М. Організація екскурсійної діяльності: навчальний посібник. Житомир: Поліський національний університет, 2022. 160с.
8. Чернишова Т.М., Четвертак В.В., Волощук Д.М. Інноваційні способи і форми екскурсійної діяльності в музеях (на прикладі Національного музею космонавтики імені С. П. Корольова) Причорноморські економічні студії, 2022. Випуск 73. С. 156-162
9. Чернишова Т. М. Перспективи розвитку музейного туризму на Житомирщині. Наукові читання – 2017. Житомир: Вид-во «Житомирський національний агроекологічний університет», 2017. Т. 3. С. 245-249.
10. Чернишова Т. М., Дунаєвська О. Ф. Внесок Житомирського агроекологічного університету у розвиток музейної справи Житомира. Наукові записки СумДПУ імені А.С.Макаренка Географічні науки, 2017. В. 8. С. 146-151.
11. Чернишова Т. М. Музеї Житомира як основна складова пізнавально-туристичних ресурсів міста. Тенденції розвитку туристичної індустрії в умовах глобалізації: матеріали І-ої Міжнародної науково-практичної конференції, 27 – 28 квітня 2017 р. Ужгород: ПП «Інватор», 2017. С.151-154.

в) додаткова

1. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії і на практиці музейної справи.

Historical and Cultural Studies. Vol. 3. No. 1, 2016. С. 1-5.

2. Загорянська О. Л. Екскурсійна діяльність як перспективний напрям розвитку туристичної галузі. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 3. С. 72-76.

3. Любіцева О. О. Т. І. Шпарага Музейний туризм: навчальний посібник. К., 2021. 150с.

4. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навч.-метод. посіб. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.

5. Чернишова Т., Нестерчук І., Ніквашвілі Д. Атрактивність туристичних магнітів м. Житомир. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Українське Полісся: проблеми та тренди сучасного розвитку», 1-2 березня 2021 року*. Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2021. С. 137-141.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки ПНУ. Інституційний репозитарій ПНУ. URL: <http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/>

2. Законодавча база України. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/business/instruction/ua/>

3. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Національної туристичної організації. URL: https://www.ntoukraine.org/mission_ua.htm

Викладач Т. М. Чернишова

Гарант освітньої програми Н. В. Валінкевич

Декан факультету О. А. Опалов

Силабус затверджений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від "18" серпня 2022р.

Завідувач кафедри Н. В. Валінкевич

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією факультету

Протокол № 1 від "31" серпня 2022 р.

Голова НМК факультету О. А. Прокопчук